

KONCEPCE PODPORY SPORTU 2016 - 2025

SPORT 2025

Obsah

Preambule	2
Úvod	3
1 Východiska	5
2 Pilíře koncepce	8
2 Horizontální priority	9
3 Strategické cíle	11
3.1 Oblast 1 - Rozvoj sportu pro všechny	11
3.2 Oblast 2 - Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců	12
3.3 Oblast 3 - Rozvoj školního a univerzitního sportu	12
3.4 Oblast 4 - Odbornost ve sportu	13
3.5 Oblast 5 - Obnova a budování sportovních zařízení	14
3.6 Oblast 6 - Sport handicapovaných	15
3.7 Oblast 7 - Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR	16
3.8 Oblast 8 - Komerční sport	18
4 Podmínky naplňování koncepce	20
4.1 Posílit institucionální zajištění sportu v ČR	20
4.2 Legislativní rámec sportu	20
4.3 Dotační politika	20
Státní rozpočet	21
5 Implementační struktura koncepce	23
6 Hodnocení koncepce	24
7 Zkratky	25

Preambule

Základním cílem předkládané koncepce sportovní politiky České republiky 2016 – 2025 je zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci ČR tak, aby odpovídaly významu sportu pro společnost i jednotlivce, respektovaly tradici i sportovní politiku EU.

Základní podmínkou naplnění cíle je kromě adresného rozdělování dotací, zásadní posílení institucionálního zajištění sportu v ČR, bez něhož nelze nutnou transformaci systému sportu uskutečnit.

Úvod

Předkládaný dokument navazuje na předchozí strategické dokumenty MŠMT v oblasti sportu Koncepce státní podpory sportu v České republice (2011), Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015 – 2017 a dokument MZd Národní strategii ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020 (2014).

Úkolem sportovní politiky ČR na všech úrovních je vytvářet podmínky pro pohybové aktivity všech obyvatel bez rozdílu talentu, genderu, věku, původu, vyznání, ale i ekonomického a sociálního statusu, pro organizované i neorganizované sportovce.

Sportovní prostředí prošlo v porevolučních 25 letech dynamickým vývojem a ucelený, ale ekonomicky náročný systém sportu (sportovní střediska, sportovní školy a třídy, podpora základní a rekreační tělovýchovy, armádní sport, to vše s vynikajícími odborníky, zdravotním i vědecko-metodickým servisem), se rozpadl. Sportovní výsledky v druhé polovině devadesátých let a začátkem nového milénia do značné míry překryly problémy sportu (nedostatek financí, institucionální zabezpečení, prostorové podmínky, dobrovolnictví a pokles odbornosti apod.). Podceňování společenského i zdravotního významu sportu a jiné priority státní politiky vedly trvale k redukci podpory sportu z veřejných zdrojů. Tento přístup způsobil zúžení konkurenceschopné sportovní reprezentace a snižování dostupnosti sportu v důsledku nepřiměřeně vysoké ekonomické spoluúčasti rodin na sportování. Důsledkem je celkový pokles pohybových aktivit populace napříč všemi věkovými kategoriemi s negativními zdravotními důsledky. Do těchto pohybových aktivit a péče o zdatnost patří i brannost obyvatelstva, která má zásadní význam pro obranyschopnost země i vyrovnání se s nepředvídatelnými přírodními a jinými katastrofami.

Na straně občanů se stále více projevují změny životního stylu a úbytek přirozeného i pracovního pohybu (hypokineze), které svými důsledky akcentují význam zdravotních aspektů pohybových aktivit a sportu nad výkonem a zcela jiný přístup k podpoře sportu. Vzhledem k demografickému stárnutí populace bude udržení pohybových schopností starších obyvatel jedním ze základních předpokladů, jak zvládnout problémy spojené se stárnutím obyvatelstva v budoucnu. Objem finančních prostředků prostřednictvím dotačních programů sportu se na všech úrovních ukazuje jako významně nižší než u většiny zemí EU.

Právě vysoká ekonomická spoluúčast rodin na sportování, nízká členská základna v organizovaném sportu, trvalý pokles zdatnosti populace, snižující se úroveň pohybové gramotnosti, růst obezity a vysoký výskyt civilizačních chorob jsou v České republice ve srovnání se zeměmi EU alarmující a je nutné hledat systémové řešení rozvoje sportu podpořené novou legislativou, zásadním navýšením finančních prostředků v rámci dotačních programů, institucionálním zabezpečením i zvyšováním kvalifikace sportovních odborníků.

Sportovní infrastruktura vykazuje zásadní nedostatky kvantitativní (množství ploch i zařízení) i kvalitativní (stáří, vybavenost), jejichž náprava je značně složitá a dlouhodobá včetně majetkoprávních vztahů (majitel pozemku, nemovitě věci...).

Reprezentanti ČR dosahují stále mimořádných mezinárodních úspěchů, ale stále častěji se jedná o úspěchy úzké skupiny výjimečných osobností v individuálním sportu, či jednotlivce působícího ve sportovních hrách, ve kterých ale reprezentace ČR nedosahuje až na výjimky výsledků navazujících na tradice. Tyto skutečnosti do určité míry vypovídají o nutnosti zkvalitnit systém přípravy talentů a reprezentace ČR.

Sportovní infrastruktura je součástí základní občanské vybavenosti. Zdraví a zdatnost člověka jsou předpokladem osobního štěstí, spokojenosti a kvality života. Spolková sportovní činnost je základem soudržnosti a aktivní občanské společnosti. Úspěchy státní reprezentace podporují národní identitu, vlastenectví a patriotismus, reprezentanti a jejich výsledky zásadně ovlivňují propagaci České republiky. Významné národní i mezinárodní akce jsou opakovaně impulsem k výběru turistických destinací a aktivnímu trávení volného času. Školní a univerzitní sport jsou nedílnou součástí výchovy mladého člověka. Sport je prostředkem občanské aktivity a sociálního začleňování, resocializace, prevence sociálně patologického chování, ale i prostředkem interkulturní výchovy.

Základními prioritami v oblasti sportu je podpora sportu dětí a mládeže a jejich trenérů a podpora sportovních reprezentantů České republiky.

Sport je veřejnou službou. Na rozvoji sportu se musí podílet nejen spolky, neziskové organizace a komerční subjekty, ale i státní správa a samospráva. Je nutné hledat nové řešení institucionálního zabezpečení sportu, neboť zjištěné problémy jsou takového rozsahu a významu, že je nemůže vyřešit stávající uspořádání.

Koncepce podpory sportu 2016-2025 (dále jen Koncepce Sport 2025) je kromě využití analytických a srovnávacích studií vytvořena na základě intenzivních diskusí sportovního prostředí s politiky i úředníky, řady veřejných slyšení i konferencí, závěrů valných hromad významných sportovních organizací v posledních pěti letech i zahraničních zkušeností.

Dokument používá obvyklé pojmy jako pilíře, horizontální priority, strategické cíle a předpokládá další rozpracování do akčních plánů s harmonogramem a konkrétními indikátory jako kontrolními body naplňování Koncepce Sport 2025. Pilíře určují stanovené principy, na nichž je vystavěna představa o dopadu této koncepce na člověka a společnost. Horizontální priority zohledňují oblasti podpory v rámci sportovní politiky napříč všemi strategickými cíli. Strategický cíl označuje nadefinovanou vizi, k čemu má Koncepce Sport 2025 přispívat v konkrétních tematických oblastech sportovní politiky v dlouhodobém horizontu do roku 2025.

1 Východiska

Dokument Koncepce Sport 2025 navazuje na vládní Programové prohlášení vlády České republiky ze dne 14. 02. 2014, ve kterém se mimo jiné vláda zavázala k zasazení se o transparentní financování sportu, stanovení kritérií pro veřejnou podporu mezinárodních sportovních akcí v České republice a předložení zákona o podpoře sportu.

Zároveň se koalice v Koaliční smlouvě mezi ČSSD, hnutím ANO 2011 a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017 dohodla zejména na:

- připravit nový Zákon o podpoře sportu,
- podpoře zdravého životního stylu, který je podstatnou složkou zdravotního stavu i schopnosti občana aktivně působit v moderní společnosti,
- posílení výchovy ke sportu a zdravému životnímu stylu ve vzdělávacích programech,
- podpoře stabilního prostředí financování sportovních klubů s důrazem na práci s mládeží, prostředí podporující spolufinancování sportovních činností,
- postupném zajištění vícezdrojového financování sportu ze státního rozpočtu, rozpočtu krajů, obcí a sponzorských zdrojů,
- podpoře občanských sdružení¹, spolků, neprofesionálních organizací působících v oblasti sportu a tělovýchovy a jejich transparentní financování ze státního rozpočtu.

Aktuálně vychází programová podpora sportu MŠMT z dokumentu Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015 – 2017 a Koncepce státní podpory sportu v České republice (2011).

Koncepce Sport 2025 navazuje na tyto evropské a národní strategické dokumenty:

- Bílá kniha - Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou, Brusel, 2007
- Bílá kniha o sportu, Brusel, 2007
- Pokyny EU pro pohybovou aktivitu - Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit, Biarritz, 2008
- Evropská charta sportu pro všechny: Zdravotně postižené osoby, Rada Evropy, 1987
- Evropská charta sportu, 1992
- Koncepce podpory mládeže na období 2014 – 2020, 2014
- Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015 – 2017, 2014
- Koncepce státní podpory sportu v České republice, usnesení vlády ze dne 9. března 2011 č. 167 o Koncepti státní podpory sportu v České republice
- Světový antidopingový Kodex, WADA, 2015
- Mezinárodní úmluva proti dopingu ve sportu, UNESCO, 2005
- Evropská antidopingová úmluva, Rada Evropy, 1989
- Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí, usnesení vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 23
- Národní akční plán na podporu pozitivního stárnutí pro období let 2013 až 2017 (Aktualizovaná verze k 31. 12. 2014) – Usnesení vlády České republiky ze dne 30. března 2015 č. 218 o Národním akčním plánu podporujícím pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 (Aktualizovaná verze ke dni 31. prosince 2014).

¹ Jedná se o citaci z Koaliční smlouvy mezi ČSSD, ANO 2011 a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017.

Dále se Koncepce Sport 2025 opírá o platnou legislativu:

- Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů
- Zákony o financování krajů a obcí
- Daňové zákony
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů
- čl. 107 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie
- nařízení Komise (EU) č. 615/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují některé kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem
- nařízení Rady (EU) č. 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie

Z nepřeberného množství srovnávacích i analytických studií o českém sportovním prostředí jsou vybrány nejdůležitější závěry.

1. Základními a relevantními zdroji Koncepce Sport 2025 jsou:

V oblasti pohybových aktivit občanů České republiky:

- HBSC longitudinální výzkum chování dětí na školách (FTK UPOL)
- Závěry i dílčí zprávy Výzkumných záměrů FTK UPOL (2004 - 2011) a UK FTVS (2006 - 2013) s více než 200 odbornými publikacemi
- Statistiky České unie sportu
- Mezinárodní srovnávací studie
- Data České školní inspekce
- Údaje Ministerstva zdravotnictví, Státní zdravotní ústav, WHO

V oblasti ekonomiky, sportovní infrastruktury a zabezpečení sportu v ČR:

- Sekundární efekty sportu (Studie KPMG)
- Vědecká monografie Prostorové podmínky pro podporu aktivního životního stylu současné populace (Flemer a kol., 2010, Univerzita Karlova)
- Výstupy GAČR (2014-2016) Multifaktoriální výzkum zastavěného prostředí, aktivního životního stylu a tělesné kondice české mládeže (Mitáš a kol., FTK UPOL)

2. Koncepce Sport 2025 vychází z těchto základních zjištění:

- Pokles spontánních pohybových aktivit dětí na velmi nízkou úroveň (HBSC), čímž klesá i celková pohybová aktivita dětí
- Longitudinální snižování zdatnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- Růst obezity, kritické pořadí v rámci zemí EU (WHO, MZd)
- Snižování úrovně pohybové gramotnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- Nízká členská základna v organizovaném sportu ve srovnání s průměrem EU (ČUS)
- Nízké dotace státu, krajů i obcí ve srovnání se zeměmi EU (KPMG)
- Vysoká ekonomická spoluúčast rodin na zajištění sportu (KPMG)
- Nedostatek sportovních zařízení, jejich vysoké stáří a špatný stav (KPMG, Flemer)
- Potřeba asi 60 mld. Kč investic na obnovu sportovních zařízení v ČR (KPMG)
- Vysoká nejistota sportovních organizací v dotační politice, praktická nemožnost plánování
- Nedostatek kvalitních tréninkových podmínek, tréninkových akademií (expertní tvrzení)
- Pokles odbornosti, neexistence výzkumu ve sportu (expertní tvrzení)
- Trvalý odliv odborníků ze sportu (Analýzy uplatnění absolventů tělovýchovných VŠ)
- Problémy spojení sportovní kariéry a vzdělání, program Duální kariéra (smlouva EU)
- 70% pozitivních zpráv v zahraničí o ČR je spojeno se sportem a sportovci
- Problémy dobrovolnictví a zájmové trenérské činnosti (expertní tvrzení)
- Až 85% pohybových aktivit dětí je realizováno v EU na školách (HEPA 2015).

2 Pilíře koncepce

Na základě dlouhodobých poznatků o společenské prospěšnosti sportu je koncepce vystavěna na níže uvedených pilířích, jejichž cílem je nezjednodušovat účelově problematiku sportu na dílčí problémy a jednoduchá řešení.

1. Sport je jedním z nástrojů socializace člověka a rozvoje společenských vztahů

Sociální rozměr sportu získává na významu vzhledem k problémům individualizace zájmů a atomizace společnosti, sociální stratifikace, občanské pasivity a vyloučení s častými důsledky sociálně patologického chování. Sport je založen na spolupráci a týmové práci, odpovědnosti k celku. Přátelství vytvořená ve sportu, sdílené prožitky, patriotismus, vztah k místu a identita, hrdost i vlastenectví jsou celoživotní hodnoty, které sport přináší a lze je jen obtížně formovat jinými aktivitami. Sport usiluje o šíření idejí fair play, rovnosti a spravedlnosti. Bojuje proti xenofobii a aktivně rozvíjí multikulturní společnost. Spolková sportovní činnost, na jejímž základě je postavena sportovní činnost v České republice, je základem soudržnosti a aktivní občanské společnosti. Úspěchy státní reprezentace podporují národní identitu a vlastenectví.

2. Sport a prevence zdraví

Zdraví a zdatnost člověka jsou předpokladem osobního štěstí, spokojenosti a kvality života. Sport je prostředkem aktivní prevence proti civilizačním chorobám i stále častějším psychickým poruchám. Zdatný člověk má prokazatelně nižší nemocnost, větší odolnost i vyšší pracovní výkon, což jsou významné ukazatele kvality života i ekonomické benefity sportu. Prosazování zdravého životního stylu ve společnosti bude mít stále větší význam pro zvýšení kvality života stárnoucí populace.

3. Sport jako prostředek seberealizace

Sport podněcuje touhu člověka zlepšovat se, dosahovat individuálních limitů, poznat sebe sama, koncentrovat úsilí a směřovat k cíli, překonávat překážky, spolupracovat, vyrovnat se s neúspěchem apod. Stejně tak v roli trenéra nabízí seberealizaci při vedení sportovního kolektivu či jedince, ale i při rozhodování či pořádání sportovní akce. Volný čas tak dostává aktivní náplň a život smysluplnost.

4. Sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost

Sportovní prostředí přináší dlouhodobou vysokou sociální interaktivitu sportovců, trenérů, rozhodčích i diváků. Ovlivňuje vnímání sebe sama, dává člověku sebedůvěru, schopnost orientovat se v novém cizím prostředí, stanovit si cíl a udělat vše pro jeho naplnění apod. Tyto zkušenosti získané sportem utvářejí osobnost a jsou přenositelné do mimo sportovního života, kde umožňují daleko lepší vyrovnání se stresem a každodenními problémy.

5. Státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže

Vynikající sportovci jsou moderními hrdiny a žádanými vzory pro mladou generaci, kteří mimořádný talent podpořili mimořádnou pílí a dosáhli obdivuhodných výsledků. Úspěchy českých reprezentantů na významných sportovních událostech opakovaně sjednocují národ, dávají pocit sounáležitosti s úspěchem, čímž mají unikátní a nenahraditelný společenský význam. Jsou jedinečným prostředkem propagace České republiky.

2 Horizontální priority

Koncepce Sport 2025 preferuje uplatnění níže uvedených priorit, které by měly být zohledněny při tvorbě sportovních programů, dotační politice, budování podmínek pro sport, tvorbě strategických záměrů samospráv, ale i školních sportovních programů a univerzitního sportu ve volném čase vysokoškoláků. K těmto prioritám se sportovní hnutí v ČR otevřeně hlásí napříč svým specifickým zaměřením a respektuje jejich důležitost.

Zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže

Zdatnost je základním předpokladem zvládat pohybové zatížení i stres. Je výsledkem dlouhodobé péče o své tělo. Současné studie ukazují na špatný současný stav populace zejména dětí a mládeže, ale i negativní trendy. Nízká zdatnost spolu s nízkou úrovní pohybové gramotnosti a případně obezitou jsou základní faktory záporného vztahu ke sportu, kdy sport dětem nepřináší obvyklé potěšení, ale vytváří z něj činnost příliš náročnou a neoblíbenou. Je třeba vynaložit obrovské úsilí a vytvořit programy, které pomohou zvrátit tyto trendy.

Zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže

Bez této ambiciózní priority si nelze sportovní politiku představit. Obezita je důsledkem současného životního stylu a právě výchova ke sportu, pravidelný pohyb, dodržování životosprávy jsou hodnoty, k nimž by učitelé, trenéři i instruktoři měli sportovce vést a v dlouhodobém horizontu tak dosáhnout změn. Výchovná role sportu a tělesné výchovy u dětí a mládeže jako řízená a organizovaná činnost, jako celoživotní aktivita, která má vyšší cíle než jen změnit tělo, má potenciál trvale ovlivnit životní styl. Klub ve smyslu někam patřit, najít někde oporu a pomoc, s někým sportovat je významnou součástí boje proti hypokinezi.

Zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti

Nedostatkem pohybu a adekvátních podnětů při vedení dětí klesá úroveň pohybové gramotnosti dětí a mládeže, čímž se stává sport aktivitou náročnou a méně vyhledávanou. Rozvoj pohybové gramotnosti je jedním ze základních úkolů všech oblastí sportu bez ohledu na jejich specifické cíle. Společným cílem je zásadně navýšit pohybové aktivity populace a zejména u dětí rozvíjet co nejvíce sportovních dovedností, což je základní podmínkou budoucího výběru sportu a různorodosti volnočasových nebo kondičních pohybových aktivit.

Snižovat ekonomickou spoluúčast rodin ve sportu

Srovnávací studie v rámci EU potvrzují, že Česká republika investuje dlouhodobě do sportu nízké veřejné prostředky a ekonomická spoluúčast občanů je nepřiměřeně vysoká a je bariérou pro častější účast ve sportu, stejně jako u některých ekonomicky slabších skupin pro účast samotnou. Cílem pro budoucí období je přiblížit veřejné rozpočty alokované na sport s průměrem zemí EU při významném snížení spoluúčasti obyvatel.

Transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu

Jednou z priorit Koncepce Sport 2025 je dodržování principu transparentnosti rozdělování dotací a otevřenosti informací jak na straně státu, tak na straně sportovních subjektů. Hledání objektivních kritérií je poměrně složitým problémem a musí respektovat principy uváděné v této koncepci. Důležitou součástí je evidence a její objektivita i účelnost.

Aktivní boj proti negativním jevům ve sportu

Sportovní soutěže zejména vrcholového a profesionálního sportu mohou být zdrojem mimořádných příjmů jak pro majitele klubů, sportovce samotné, tak i sázkové kanceláře a další. To může vést v některých případech k chování porušujícím čistotu sportu a v základech i jeho smysl. Česká republika se aktivně hlásí k boji proti negativním jevům ve sportu, jako jsou doping, podvádění, sázky a manipulace s výsledky, korupce, ovlivňování výsledků a jiné. Sport 2025 navrhuje rozpracovat opatření na potlačování dalších negativních jevů.

Rovné příležitosti

Koncepce Sport 2025 garantuje postupné narovnávání podmínek pro pohybové aktivity všech obyvatel bez rozdílu talentu, genderu, věku, původu, vyznání, handicapu, ale i ekonomického a sociálního statusu, pro organizované i neorganizované sportovce.

Meziresortní a mezisektorový přístup

Sportovní politika státu zahrnuje více orgánů státní správy, proto tvorba sportovní politiky a její implementace vyžaduje spolupráci mezi dotčenými resorty a ostatními orgány státní správy. Meziresortní přístup bude zajištěn činností meziresortních tematických skupin v koordinaci MŠMT.

Spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv

Koncepce Sport 2025 předpokládá společné úsilí veřejného sektoru na postupném odstraňování problémů a bariér sportu. Strategické plánování je nutné propojit zejména u rozvoje sportovní infrastruktury, která může být spolufinancována z různých zdrojů. Pracovní skupina připraví doporučení pro tvorbu regionálních a místních sportovních politik včetně očekávaných odpovědností krajů, měst a obcí.

Zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv

Efektivní sportovní politika nemůže být implementována bez osobní účasti zástupců sportu v rozhodovacích orgánech na státní, regionální i místní úrovni. Sportovci a sportovní odborníci se musí dlouhodobě podílet na implementaci a vyhodnocování sportovní politiky.

Podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti

Sport pro všechny a velké sportovní události je možné zajistit jen v případě velkého množství osob, které činnost provádějí dobrovolně bez nároku na odměnu. Dobrovolnictví se týká zejména sportovních událostí a souvisí s pořadatelskou činností, činnost je zpravidla neodborná. Zájmová trenérská činnost vyžaduje odborné znalosti a splnění kvalifikačních předpokladů pro její výkon. Studie KPMG/ČOV odhaduje, že práce dobrovolníků ročně vygeneruje hodnotu ve výši 18 mld. Kč. Aktuálně je však dobrovolnictví ve sportu na ústupu a tento trend zvyšuje nároky na financování sportu a je jeden z parametrů zvyšování finanční náročnosti sportu. Je nutné hledat různé typy podpory.

3 Strategické cíle

3.1 Oblast 1 - Rozvoj sportu pro všechny

Strategický cíl 1 - Podporovat rozvoj sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot

Spolky jsou základní osou českého sportu, přitom současná základna v České republice ve srovnání se zeměmi EU je ve sportovních organizacích poloviční až třetinová. Současný stav je do značné míry způsobený dlouhodobým podfinancováním a zchátralostí sportovních zařízení. Často nevytváří atraktivní prostředí pro sport, ani pro doprovodné klubové aktivity. SK/TJ stojí na aktivitě místních komunit směřující k aktivnímu životnímu stylu a sportu; sportovně-kulturní program (fanouškovství, pořádání akcí,...) může oslovit všechny generace. Kromě tradiční podpory dětí a mládeže je nutné zvýšit důraz na podporu zdravotně orientovaných pohybových programů. Podpora nesmí zapomínat ani na sportovní slavnosti, festivaly i amatérské soutěže. Sportovní klub je místem pravidelných setkání a nejen tréninku, jako je tomu obvykle v zemích EU.

Strategický cíl 2 - Posilovat roli Regionálních a místních sportovních center

Regionální a místní sportovní centra mohou kromě manažersko-administrativní role zvyšovat svůj význam směrem k místní propagaci sportu (náborů, propagačně motivační akce) a organizaci neziskových sportovních akcí pro veřejnost. Regionální centra budou úzce spolupracovat se sítí školního a univerzitního sportu, podporovat zejména malé kluby, pro které je neefektivní vytvářet administrativní aparát. Tato servisní centra základních jednotek sportu zároveň monitorují místní sportovní aktivity, jsou důležitým partnerem samospráv pro rozhodovací procesy ve sportu. Plní roli koordinátora ve sportovním prostředí a podporují spolupráci sportovních subjektů (např. sdílení sportovní infrastruktury, doškolování odborníků, metodika, právní a ekonomická podpora, pomoc při zpracování dotačních programů...). Výhledově lze očekávat i vyšší orientaci na sportovní služby veřejnosti jako je poradenství, informační servis apod.

Strategický cíl 3 - Vytvářet podmínky pro zvyšování členské základny v organizovaném sportu

Příslušnost ke sportovním klubům je v ČR výrazně nižší než je průměr EU, což má mnoho příčin. Klub je často považován pouze za spolek mladých sportujících osob, než za místo setkávání spojené s pravidelnou pohybovou aktivitou a klubovým životem. Postupně by mělo přibývat důvodů a výhod členství, stejně jako diverzifikace programů pro zapojení větší části populace. Kritický se jeví snižující se zájem dětí o organizovaný sport, na který budou opatření cílit.

Strategický cíl 4 - Podporovat masové propagačně-motivační sportovní akce

Analýzy ukazují na vysoké procento občanů neorganizovaných v klubech, ale i snížení pohybových aktivit u dětí a mládeže o víkendech. V České republice jsou masové sportovní akce poměrně oblíbené. Akce celostátního dopadu s podporou veřejnoprávních médií mohou být nástrojem pro zapojení vysokého procenta občanů do pohybu a propagace sportu, ale i rozvoje žádoucí spolupráce různých sportovních subjektů jak na místní úrovni, tak směrem

k vertikální spolupráci (obec, město, kraj, stát). Je třeba podporovat akce s regionálním i celostátním dosahem.

Strategický cíl 5 - Vytvářet podmínky pro využití integračního potenciálu sportu pro všechny sociální skupiny dětí a mládeže

Většina sportovních aktivit je vhodným nástrojem interkulturní výchovy, sport snižuje sociální rozdíly a podporuje spolupráci a soudržnost. Tento potenciál sportu je třeba opakovaně využívat pro integraci všech sociálních skupin dětí a mládeže.

Strategický cíl 5 - Vytvářet podmínky pro využití sportu pro rozvoj komunitního života, a to zejména na lokální úrovni

Místní sportoviště jsou jedním z míst sousedského života a rozvoje mezilidských vztahů. Je žádoucí dát prostor nesoutěžním formám sportovních aktivit, do kterých se může zapojit nejširší komunita.

3.2 Oblast 2 - Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců

Strategický cíl 1 - Zvyšovat povědomí o sportovních odvětvích u dětí

Nábory nejmladších sportovců a propagace sportovních odvětví jsou důležitou součástí práce s dětmi ve sportu. Je žádoucí přestavení sportovišť, změnit práci v klubech i trénink samotný. Je třeba rozvíjet a připravovat nové formy festivalů, dnů otevřených dveří, náborových soutěží, dětských forem sportů apod.

Strategický cíl 2 - Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace

Větší část dětí pravidelně zapojených do soutěžního sportu, které se neprosadily do systému podpory talentované mládeže, nenachází své nové místo ve sportu, ukončuje sportovní činnost a často zcela opouští sportovní prostředí. U většiny sportovních odvětví je možné rozvíjet výkonnostní sport mládeže a hledat formy soutěží, které změní přístup dorostenců ke sportu a udrží je celoživotně sportovně aktivními.

Strategický cíl 3 - Podporovat výkonnostní sport dospělých

Výkonnostní sport dospělých je důležitou součástí sportovního prostředí. Pravidelný intenzivní trénink i účast v soutěžích je základem národních a nižších soutěží.

3.3 Oblast 3 - Rozvoj školního a univerzitního sportu

Strategický cíl 1 - Navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí a rozvoj programu školních sportovních klubů

Aktuální doporučení odborné skupiny HEPA v rámci EU zohledňuje vytvoření při všech stupních škol takových programů, které umožní pět hodin pohybové aktivity týdně, ideálně vycházející z místních specifik a tradic. Doporučení vychází ze zjištění, že až 85 % pohybových aktivit je realizováno ve školách. Je nutné najít legislativní i ekonomické řešení, které vyjde z vyšší efektivity vytíženosti školních sportovišť, spolupráce školních sportovních klubů a místních TJ/SK, spolupráce s dalšími mládežnickými organizacemi, které mají pohybovou výchovu ve svých programech. Předpokládá se zavedení modelu 2 hodin tělesné

výchovy týdně a 3 hodin pohybového programu týdně ve školním sportovním klubu. Tento model umožňuje flexibilně zavádět do škol moderní a atraktivní formy sportu.

Strategický cíl 2 - Inovovat systém školních sportovních soutěží

Hlavním cílem školních sportovních soutěží je zapojení co největšího počtu škol a dětí do nejrůznějších sportovních soutěží. Význam školních sportovních soutěží je nenahraditelný, posiluje identitu žáků ke škole a místní patriotismus, prezentuje práci školy v oblasti tělovýchovy a sportu. Na každém stupni škol mají soutěže jiný význam, u základních škol se jedná spíše o nábor, na středních školách kromě kvalifikací na mezinárodní soutěže se charakteristika soutěží více přibližuje setkání mládeže a volnočasovým festivalům. Je třeba nadále posilovat šíření fair play a výchovného působení ceremoniálů a symbolů.

Strategický cíl 3 - Rozšiřovat organizovanou nabídku volnočasových sportovních aktivit pro žáky a studenty

Je třeba podporovat a rozšiřovat volnočasové tělocvičné a sportovní aktivity v rámci klubů a jednot. Tento přístup umožňuje zavádět do škol moderní a atraktivní formy sportu dle zájmu studentů, podporuje spolkový studentský život. Vzhledem k tomu, že vysokoškoláci zpravidla nemají pravidelný výdělek, je nutné navýšit podporu činnosti vysokoškolských sportovních klubů a jednot adekvátně k počtu vysokoškoláků.

Strategický cíl 4 - Stabilizovat a rozšiřovat systém sportovních soutěží univerzitního sportu přístupného všem studentům

Je třeba zachovat a rozšiřovat plně funkční systém specifických sportovních soutěží. Jedná se o soutěže nemistrovské v různých sportech a soutěže mistrovské. Soutěží se mohou zúčastnit všichni zapsaní studenti českých univerzit/vysokých škol a vyšších odborných škol (cílová skupina je více než 350.000 osob). Každoroční soutěže jsou pořádány v cca 50 sportech. Aby tato tradiční a funkční nabídka sportovních aktivit zasáhla co nejvíce studentů, je potřeba významně posílit její finanční zabezpečení.

3.4 Oblast 4 - Odbornost ve sportu

Strategický cíl 1 - Vybudovat Sportovní výzkumné centrum a zajistit přenos poznatků do praxe

Věda, výzkum a zdravotní zabezpečení ve sportu je jedním z nejslabších článků celého systému přípravy reprezentace, a to v důsledcích celého sportovního prostředí. Systémové řešení tohoto problému je jedním z hlavních cílů Koncepce Sport 2025. Řešením je založení výzkumného centra, nebo vytvoření nového dotačního titulu, který by umožnil vytvořit vysoce odborné výzkumné týmy s cílem dlouhodobě řešit aktuální problémy českého sportu. Výzkumu ve sportu by prospělo i zařazení sportovních organizací jako odběratelů výsledků aplikovaného výzkumu, což by umožnilo intenzivní spolupráci s výzkumnými organizacemi zejména v lékařských oborech. Kvalitní výzkum je důležitý nejen pro konkurenceschopnost reprezentace a rozvoj metodiky směrem ke klubům, ale i pro objektivizaci řady úředních rozhodnutí ovlivňujících sport a pohybové aktivity. Absence tohoto článku citelně oslabuje sportovní hnutí. Cílem je najít v krátké době řešení této situace.

Strategický cíl 2 - Inovovat systém vzdělávání odborníků ve sportu

Je žádoucí inovovat ucelený kvalifikační systém na základě nových vzdělávacích standardů ve sportu doplněný o systém dalšího vzdělávání a zajistit legislativní změny pro jejich praktickou realizaci. Vzdělávání sportovních odborníků je v současnosti poměrně složité vzhledem k stále vyšší diferenciaci ve sportu. Na jedné straně je potřeba zajistit vysoce odborné a nákladné vzdělání pro oblast vrcholového sportu, ale i sportu zdravotně postižených, oslabených a osob se specifickými potřebami, na druhé straně je potřeba zajistit dostupné vzdělávání i obrovskému množství dobrovolných trenérů. Nelze opomenout ani komerční sport s vlastním systémem instruktorských licencí. Nutno respektovat jak doporučení EU, tak politiku mezinárodních i národních sportovních federací. Vzdělávání probíhá různými formami a je nutné obnovit a posílit roli studijních center a Ústřední tělovýchovné knihovny a vybudovat vzdělávací a studijní středisko sportu ve spolupráci sportovních organizací a odborníků z akademického prostředí. Systém lze podpořit i metodickým portálem ke sportu a zdravému životnímu stylu. Je třeba zajistit dostupnost vzdělání i dobrovolným trenérům v jiném režimu, než odborníkům směřujícím na trh práce.

Strategický cíl 3 – Posílit odborné vedení dětí

Z hlediska úbytku až ztráty spontánních pohybových aktivit dětí je kritickým faktorem věk přechodu do školy a první roky ve školním prostředí (5-10 let). Zahraniční příklady ukazují na vhodnost výuky tělesné výchovy aprocbovanými učiteli i na prvním stupni škol či kombinace vysokoškolsky vzdělaných učitelů s trenéry dětí nebo volnočasovými sportovními pedagogy. V následujícím období je nutné zpracovat taková opatření, která povedou ke zvýšení odborného vedení dětí ve sportovní činnosti.

3.5 Oblast 5 - Obnova a budování sportovních zařízení

Budováním a správou sportovišť vytváří státní správa a samosprávy základní podmínky pro všechny formy sportu a pohybových aktivit a jejich role i odpovědnost je zde jedinečná a nenahraditelná. Tato oblast je nejvíce zatížena minulostí a je nejobtížnější ji změnit, vyžaduje tedy úzkou spolupráci státu a samospráv.

Řada sportů se přesunula z přirozených podmínek venkovních hřišť výhradně do hal a tělocvičen (volejbal, florbal, házená), na změnu sportovních trendů a popularitu sportů nemohla výstavba adekvátně rychle reagovat a zejména počet hal a tělocvičen je pro rozvoj sportu limitující.

Dochází rovněž k rozdílným potřebám vybavení pro trénink talentované mládeže i dospělých a sportu pro všechny v organizované i neorganizované formě. Do budoucna je třeba uvažovat o vyšší diferenciaci účelu sportovních areálů a zařízení, kdy podmínky pro trénink se jeví jako obtížně slučitelné se službami pro veřejnost.

Analytické i srovnávací studie ukazují na nedostatečnou, zastaralou, zanedbanou sportovní infrastrukturu, kterou je třeba jak modernizovat, tak dobudovat.

Pro implementaci tohoto cíle je nutné vytvořit metodiky pro obce a města, které budou reflektovat současné poznatky o trendech ve sportovních aktivitách a sportovních zařízeních, zejména s ohledem na výstavbu veřejných areálů a městských sportovišť a jejich provoz.

Kromě investic je nutné dále předpokládat spoluúčast veřejných zdrojů na provozu sportovních zařízení tak, aby byla maximálně využita pro své účely a nebyla z důvodů provozních nákladů redukována jejich dostupnost občanům.

Strategický cíl 1 - Obnovovat a rozvíjet sportovní zařízení SK/TJ

S úsilím řádného hospodáře je nutné při plánování výstavby sportovních zařízení nejprve rekonstruovat vybudované s ohledem na dlouhodobé budoucí užívání. Nedostatek dotací přináší velmi levná řešení, která často znamenají mnoho provozních problémů a nejsou skutečnou modernizací areálů ani přizpůsobením současným podmínkám pro sport. Plán rozvoje sportovní infrastruktury by měl být součástí městské sportovní politiky, aby byly zajištěny podmínky dostupnosti sportu, a to i s ohledem na budoucí provozní náklady.

Strategický cíl 2 - Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastruktury

Školní sportovní areály mají svá specifika vzhledem k různým potřebám žáků vstupujících do školy a takřka dospělým jedincům, kteří ze školy vycházejí. Obvykle k vyšší spontánní pohybové aktivitě podněcují neoficiální menší rozměry sportovišť a možnost jejich dělení i slučování. U venkovních areálů je třeba uvažovat o jejich využití v letním provozu a o využití jejich potenciálu pro realizaci volnočasových sportovně relaxačních sportovišť v sídlech s večerním provozem (osvětlení), o víkendech či prázdninách.

Strategický cíl 3 - Rozvíjet univerzitní sportovní areály

Regionální univerzitní sportovní centra budou důležitou součástí vysokoškolského prostředí a mohou sloužit denně desetitisícům vysokoškoláků při realizaci pohybových aktivit. Při současných finančních možnostech škol a jejich prioritách směrem k vědě a vzdělávání zůstala tato oblast většinou mimo hlavní směry rozvoje. Areály jsou však důležitou součástí sportovní infrastruktury krajských měst a je nutné hledat zdroje k výstavbě adekvátních podmínek pro sport vysokoškoláků.

Strategický cíl 4 - Vybudovat strategickou sportovní infrastrukturu pro státní reprezentaci a regionální tréninková centra pro přípravu talentované mládeže

Aby systém přípravy reprezentace a příprava talentované mládeže byl komplexní, je třeba na straně státu vybudovat i moderní národní sportovní centra, která utvoří ucelenou efektivně využívanou infrastrukturu nezávislou na komerčním provozu. Je třeba zlepšovat podmínky ve vybraných regionálních centrech, kde jsou rozvíjeny tréninkové akademie či sportovní gymnázia, případně potenciální rozvoj přípravy mládeže při univerzitách.

Strategický cíl 5 - Modernizovat přístrojové vybavení pro přípravu reprezentace a talentů

Pro konkurenceschopnost sportovní reprezentace jsou zásadní podmínky srovnatelné se zahraničím. V oblasti přístrojového vybavení je nutné neustále sledovat trendy vývoje a doplňovat či obnovovat vybavení pro přípravu vrcholových sportovců.

3.6 Oblast 6 - Sport handicapovaných

Sport handicapovaných je integrální součástí sportovního prostředí České republiky. Sportovní svazy, střešní sportovní organizace a významné sportovní akce sportu

handicapovaných jsou pravidelnou součástí státní podpory. Sport je pro tyto občany důležitým nástrojem inkluze.

Strategický cíl 1 - Zajistit dostupnost sportu pro handicapované

S ohledem na nižší „sociální dostupnost“ sportu pro zdravotně postižené nemohou handicapovaní občané provozovat sport v míře srovnatelné s ostatními občany. Jedním z cílů je proto postupné vyrovnávání „sociální dostupnosti“ sportu handicapovaných na úroveň běžné populace vytvářením příznivějších podmínek pro handicapované, včetně bezbariérové sportovní infrastruktury.

Strategický cíl 2 - Vytvářet ucelený systém péče o talentovanou handicapovanou mládež a reprezentaci

Podpora sportovně talentované handicapované mládeže a reprezentace bude přizpůsobována aktuálnímu stavu rozvoje. Kvalitativním posunem bude vytvoření uceleného systému podmínek pro talentovanou handicapovanou mládež i reprezentaci.

3.7 Oblast 7 - Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR

Česká republika má velkou sportovní tradici, očekávání veřejnosti směrem k opakovanému zisku medailí jsou vysoká. Role propagace ČR prostřednictvím sportovních úspěchů je nenahraditelná. Příprava talentované mládeže a reprezentace jsou spojené nádoby. V následujícím období je žádoucí takový systém inovovat (např. rozšířit tréninkové akademie) a řešit problémy, na které poukázaly analýzy: vědecko-metodický servis, odbornost trenérského vedení, širší realizačních týmů, kategorie 19-23 a přechod sportovců na VŠ, inovace systému víceletých sportovních gymnázií apod. K zabezpečení sportovní reprezentace neodmyslitelně patří i systém zdravotního zabezpečení vrcholových sportovců, který bude projednán v meziresortní skupině.

Strategický cíl 1 - Zajistit kvalitní podmínky pro přípravu reprezentantů ČR v resortních sportovních centrech

Stát přímo zabezpečuje přípravu některých sportovců k reprezentaci České republiky ve třech resortních centrech (RSC), a to MŠMT, MV a MO, zejména v olympijských sportech, v nichž jsou dlouhodobě vytvářeny podmínky (materiální, personální i ekonomické) pro kvalitní přípravu. Vzhledem k vysoce konkurenčnímu prostředí mezinárodního vrcholového sportu je nutné promyšlené, ale rychlé zavádění inovací, investic do přístrojového vybavení, vědeckého servisu i do realizačních týmů při zajištění rozhodujících kompetencí sportovních svazů. Odbornou strategii vykonávají RSC na základě Zásad činnosti RSC, které schvaluje Vláda České republiky. V RSC je nutné vytvářet lepší podmínky pro vyšší konkurenceschopnost reprezentací sportovních her.

Strategický cíl 2 - Pokračovat v programech podpory talentované mládeže ve spolupráci se sportovními svazy

Obnovený systém Sportovních středisek (SpS), sportovních center mládeže (SCM) a vrcholových SCM (VSCM) se ukazuje jako efektivní nástroj pro podporu mladých talentovaných sportovců. Vzhledem k rostoucí náročnosti přípravy, materiálního vybavení i zdravotního zabezpečení je vhodné hledat další nástroje pro lepší identifikaci talentů a diferenciaci podpory za celkového navyšování prostředků.

Strategický cíl 3 - Zintenzivnit propojení vzdělávacího systému s přípravou talentů a reprezentantů

Na reformu vzdělávání na ZŠ a SŠ (RVP) naváže i intenzivnější propojení sportovní přípravy (SpS, SCM, VSCM) se systémem základního a středního školství s pokračováním na VŠ. Budou vytvořeny dvě základní linie, které naváží na předchozí osvědčené zkušenosti. Nadále bude rozvíjen systém gymnázií se sportovní přípravou, která nabízí optimální organizaci týdenního tréninkového režimu v kombinaci s přípravou žáků k plnění studijních povinností, spolupracuje se Sportovními centry mládeže (SCM) a má silnou podporu sportovních svazů. Studenti tak mají podmínky v pokračování ve sportovní činnosti na vysoké úrovni a zároveň k následnému studiu na vysokých školách. Druhou cestou je vytváření podmínek pro talentované sportovce zařazené do SCM do Regionálních tréninkových akademií zpravidla bez ohledu na studovanou školu, zde se předpokládá intenzivní spolupráce s regionálním školstvím a postupné zlepšování infrastrukturních podmínek tréninkových akademií. Pro kritické období 19-23 let bude rozšířena možnost spojení studia a vrcholové přípravy o tréninkové akademie při některých univerzitách ve spolupráci se systémem podpory VSCM.

Strategický cíl 4 - Podporovat úspěchy sportovní reprezentace ČR na mezinárodních soutěžích a šíření dobrého jména České republiky

Účast na mezinárodních soutěžích je nejvyšší zkouškou konkurenceschopnosti ve sportu a úspěchy českých reprezentantů na těchto soutěžích pozitivně přispívají k plnění jedné ze zahraničněpolitických priorit – šíření dobrého jména ČR v zahraničí. Je nutné opakovaně vytvářet excelentní podmínky pro zúročení přípravy reprezentantů ČR, aby se minimalizovala pravděpodobnost selhání a neúspěchů a aby reprezentanti ČR byli hrdými nositeli státních symbolů

a co nejlépe reprezentovali svou vlast. V této souvislosti a v návaznosti na notifikaci překladů názvu krátkého jména České republiky na „Česko“ do databází OSN je třeba motivovat sportovní svazy, Český olympijský výbor, Paralympijský výbor a Českou asociaci univerzitního sportu pro jejich používání a dále tyto subjekty podporovat při státní reprezentaci.

Strategický cíl 5 – Vytvořit systém zdravotní péče o státní reprezentanty a talentovanou mládež

Systém zdravotní péče bude zahrnovat oblast rychlé akutní diagnostiky a následné intenzivní terapie patologických stavů i oblast preventivních lékařských prohlídek a funkční lékařské diagnostiky ke stanovení skrytých patologických stavů organismu a limitací sportovního výkonu, včetně diagnostiky přetížení a následného programu kompenzace. Systém bude zahrnovat i oblast preventivní fyzioterapeutické a regenerační péče a oblast sportovní výživy a sportovní psychologie. K uvedené problematice pořádat a podporovat doškolování s cílem zavedení nových moderních diagnostických a léčebných metod v oborech jako je tělovýchovné lékařství a funkční lékařská diagnostika, sportovní traumatologie, sportovní fyzioterapie, sportovní biochemie, imunologie a výživa, sportovní psychologie. Vytvořit funkční celek péče o sportovce s možností rychlého sdílení zdravotnických dat a možnosti rychlých konsilií o dalších léčebně preventivních postupech. Zabezpečit rozvoj specifických zdravotnických zařízení pro komplexní zdravotní péči v oblasti sportu, a to především v resortních centrech, ve stávajících již fungujících zdravotnických centrech specializujících se na zabezpečení sportu s vysokou odbornou

erudicí, přístrojovou a personální vybaveností. Tento systém vytvořit jak pro dospělou státní reprezentaci, tak pro talentovanou mládež.

Strategický cíl 6 - Vytvořit systém péče o státní reprezentanty po ukončení kariéry

Je třeba vytvořit systém péče o vynikající sportovní reprezentanty po ukončení kariéry jako je obvyklé v zemích EU, rozvíjet duální kariéru a přípravu sportovců na jiné pracovní postavení po ukončení sportovní kariéry a zvyšovat zapojení sportovců do další činnosti v oblasti sportu dle jejich předpokladů a schopností. S naplňováním Koncepce Sport 2025 vyvstává potřeba vzniku nových pracovních míst.

Strategický cíl 7 - Dále rozvíjet profesní komory trenérů a posilovat společenskou prestiž trenérů

Je třeba navázat a dále rozvíjet činnosti profesní organizace trenérů, podporovat zvyšování odbornosti, mezinárodní výměnu zkušeností, zahraniční stáže, oceňování trenérů a popularizaci tohoto povolání. Je důležité hledat formy, jak podporovat dobrovolné trenéry v zabezpečení jejich činnosti (právní servis, pojištění apod.).

Strategický cíl 8 - Podporovat profesionální soutěže a postavení profesionálních sportovců

Profesionální soutěže se rozvíjejí v celé řadě sportovních odvětví a je nutné hledat jejich adekvátní ukotvení v rámci českého sportovního prostředí. Je třeba vyřešit postavení profesionálních sportovců v rámci úprav legislativy.

3.8 Oblast 8 - Komerční sport

Sportovní průmysl patří mezi rychle se rozvíjející oblasti, a proto jen velmi obtížně lze určit dlouhodobé cíle. Jeho výhodou je vysoká konkurenceschopnost a flexibilita, sportovní průmysl reaguje na poptávku a doplňuje tak spektrum aktivit ve sportu o ty, které mají prvotně charakter ziskové činnosti. Spadá sem jak sektor výroby a obchodu, sportovních služeb, ale i pořadatelská činnost. Spoluúčast či podpora státu je u některých aktivit nezbytná pro jejich uskutečnění.

Strategický cíl 1 - Opakovaně pořádat významné mezinárodní i národní sportovní události

Pořádání mezinárodních sportovních událostí v některých sportovních odvětvích je vysoce prestižní záležitostí a nezaměnitelnou příležitostí k propagaci země, regionů a měst. Česká republika se v nedávné minulosti prezentovala jako vynikající organizátor národních i mezinárodních sportovních událostí, kvalita sportovní infrastruktury však často brání vyšší pořadatelské aktivitě. Pro národní sportovní události bude zpracována strategie jejich podpory, která umožní předem zvážit organizátorům ekonomická i jiná rizika pořadatelsství.

Strategický cíl 2 - Rozvíjet sportovní služby v oblasti zdraví a zdatnosti

Služby sektoru fitness jsou důležitou součástí moderního životního stylu. Podobně jako je v organizovaném sportu vyšší zastoupení mužů, sektor fitness více využívají ženy. Ze strany státu je potřeba v souvislosti s vývojem v této oblasti vytvářet zejména legislativní a kvalifikační rámec a podpořit tak stabilitu tohoto sektoru. Mezi obvyklé sportovní služby dále

patří např. lyžařské areály a soukromé sportovní areály, je však nutné vždy hledat soulad mezi rozvojem regionu, službami veřejnosti a kvalitou života obyvatelstva.

4 Podmínky naplňování koncepce

Základní podmínky rozvoje sportu, naplnění cílů a odstranění bariér pro sport nemohou vytvořit spolky, ani sportovci, je to úkolem sportovní politiky. Pevné základy systémové podpory sportu je nutné vybudovat na adekvátním institucionálním zajištění sportu, legislativním rámci a dotační politice obvyklé v zemích EU.

4.1 Posílit institucionální zajištění sportu v ČR

Koncepce Sport 2025 vychází z předpokladu nezbytnosti optimalizace institucionálního zabezpečení realizace vládních záměrů v oblasti podpory rozvoje sportu v České republice. Je nutné stanovit kompetence státní správy ve sportu a zajistit, aby byly vytvořeny principy podpory jednotlivých oblastí sportu a aby role státní správy a samospráv byla postupně ukotvena ve strategických dokumentech a legislativě.

Vzdělávat a metodicky podporovat státní správu a samosprávy

Sport má meziresortní přesah a je nutné zajistit, aby v oblastech, které přímo či nepřímo ovlivňují sport či pohybové aktivity obyvatel, nedocházelo k rozhodnutím, která ve svém důsledku jsou pro sportující občany nevýhodná. Je třeba zabezpečit koordinaci a synergii veřejné správy a spolkového sektoru.

Zajistit nezávislé a objektivní monitorování dat ve sportu

Je třeba zajistit sběr dat ze sportovního prostředí v mezinárodních standardech nezávislými institucemi v obvyklých pravidelných intervalech s cílem zkvalitnit rozhodovací procesy.

4.2 Legislativní rámec sportu

Současný stav legislativy neodpovídá potřebám sportovního hnutí, v některých oblastech legislativní vymezení dosud chybí, ale často současné předpisy vytvářejí bariéry pro rozvoj sportu nebo vedou k nepřiměřené administrativní zátěži zejména malých spolků.

Na právní rámec sportu v České republice mají vliv i předpisy EU. Ty mají závazný nebo doporučující charakter. Doporučení zdůrazňují podporu sportu, jeho veřejnou prospěšnost, ochranu zdraví občanů a vybízejí členské státy EU ke konkrétním rozhodnutím a jejich aplikaci na podporu sportu (např. daňové benefity). Většina předpisů a doporučení EU není dosud v České republice aktivně využívána a aplikována.

Ke komplexní realizaci Koncepce Sport 2025 je nutná revize a novelizace právního zakotvení podpory sportu v legislativně právním prostředí, případně přijetí zcela nových právních úprav, pojmenování a definování pojmů, vztahů a subjektů působících ve sportu.

Předložit nový Zákon o podpoře sportu do konce roku 2016.

4.3 Dotační politika

Dotační politika ve sportu musí cíleně směřovat k průměrné výši v zemích EU, snižovat procentuální finanční spoluúčast rodin a sportovců na sportovní činnosti a zvyšovat tak

dostupnost sportu. Dále je třeba zajistit stabilitu financování pro možné plánování a rozvoj sportovních organizací.

Zásadním způsobem navyšovat objem finančních prostředků u dotačních programů na úroveň obvyklou v EU

Objem finančních prostředků ve formě dotací je podmínkou pro naplňování strategických cílů včetně dotačních programů samospráv. Na základě strategických cílů bude stanoven základní rámec financování vytyčených oblastí s cílem zajistit stabilitu, transparentnost a adresnost dotací.

Zajistit vyšší stabilitu financování sportovních organizací

Víceleté dotační programy budou spuštěny od roku 2018, zajistí financování sportovních organizací na základě strategických dokumentů těchto organizací, mohou vést k významnému snížení administrativy, posílení stability prostředí, využívání efektivnější kombinaci vícezdrojového financování, ale i angažování odborníků s víceletou perspektivou práce.

Vytvořit kontrolní mechanismy účelného využívání dotací

Dotační tituly musí mít indikátory plnění, aby bylo možné je vyhodnocovat. Na druhou stranu by kontrolní mechanismy neměly vytvářet nadměrnou administrativní zátěž pro příjemce dotací ani pro kontrolní orgány.

Využívat potenciální příjmy z evropských fondů ve prospěch sportu

Dotační politika EU dosud umožnila podporu výstavby sportovních areálů, zejména ve spojení s cestovním ruchem a rozvojem regionu. Lze očekávat i v budoucnu tituly, které mohou pomoci řešit některé problémy sportu pro všechny a v boji proti hypokinetickému životnímu stylu.

Finanční zajištění naplnění koncepce

Od roku 2017 dojde k postupnému navyšování finanční částky směřované do podpory sportu v souladu s možnostmi státního rozpočtu (v roce 2017, 2018 na základě výhledu státního rozpočtu na 6 mld. Kč). Stabilita sportovního prostředí bude rovněž podpořena od roku 2018 tříletými finančními plány navázanými na programy. Podobně je však třeba usilovat i o navýšení rozpočtu krajů a obcí na podporu sportu, a to na obvyklou úroveň EU. Daňové příjmy obcí a krajů, které získávají v rámci RUD, nejsou účelově vázány a jejich použití patří do samostatné působnosti obcí či krajů. Koncepce Sport 2025 a následná rozpracování akčních plánů chtějí usilovat o maximální využití těchto finančních prostředků pro sport.

Předpokládá se nadále vícezdrojové financování a kofinancování.

Základní dotační zdroje a kompetence:

Státní rozpočet

Majoritní výdaje jsou realizovány prostřednictvím kapitoly 333 státního rozpočtu. Tato částka je programově rozdělena na investiční a neinvestiční část. Většina prostředků je určena v souladu se Zákonem o podpoře sportu na reprezentaci a práci s talentovanou mládeží. Další zdroje jsou z rozpočtu Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany, které jsou určeny výhradně

na podporu reprezentace. Snahou je cílově navyšovat objem prostředků na sport ze stávajících 0,3% na 1% státního rozpočtu.

Financování prostřednictvím krajů

Krajské samosprávy v návaznosti na tuto koncepci a schválení novely Zákona o sportu by měly zpracovávat vlastní krajské koncepce podpory sportu, které by zohledňovaly jejich významnou úlohu při finanční podpoře sportu zejména klubů, regionálních tréninkových akademií, sportovišť či sportovních událostí regionálního významu a sloužící k propagaci regionu. Kraje zpravidla nevlastní sportovní infrastrukturu a jejich dotace do sportu jsou asi třetinové než je obvyklý průměr EU.

Financování prostřednictvím měst a obcí

Pro financování sportu z oblasti veřejných rozpočtů jsou nejvyšší a klíčové příjmy z rozpočtu měst a obcí. Výdaje obcí na sport se ani v roce 2015 nedostaly na úroveň alespoň roku 2010. Na místní úrovni je nutné řešit problém obnovy, provozu a údržby sportovních zařízení a atypického vlastnického uspořádání (převaha spolkových zařízení), které vychází z tradic, ale bez adekvátních prostředků na správu rozsáhlého majetku. Z tohoto důvodu obce pociťují nižší zodpovědnost financovat sportovní infrastrukturu ve svém katastru. Impulsem k odstranění nežádoucího stavu mohou být pobídky a programy kofinancované z centrální úrovně, které budou řešit i následné provozní financování sportovních oddílů ze strany měst a obcí. Kromě infrastruktury pak města podporují tradičně místní kluby na výkonnostní úrovni a sport pro všechny.

5 Implementační struktura koncepce

Příprava akčních plánů bude zahájena bezprostředně po schválení Koncepce Sport 2025. V souladu s oblastmi strategických cílů budou vytvořeny odborné pracovní skupiny, které tyto akční plány vypracují. Akční plány budou obsahovat analýzu dané oblasti, konkrétní opatření a aktivity, budou mít přiřazeny gesce, zdroje, harmonogram, finance, budou uvádět formu vyhodnocení, atp. Nezávisle na této činnosti bude zpracováno finanční zajištění koncepce a legislativní rámec.

Koordinátorem realizace koncepce bude MŠMT.

Základní postup:

- Odborné pracovní skupiny – příprava akčních plánů, gesce, harmonogram (2016)
- Meziresortní skupiny – řešení meziresortní spolupráce a průřezová témata (od 2016)
- Personální posílení MŠMT
- Finanční zajištění koncepce

Odborné pracovní skupiny

Do jednoho měsíce po přijetí tohoto dokumentu budou jmenovány odborné pracovní skupiny pro každou ze strategických oblastí, které rozpracují strategické cíle do dílčích cílů a opatření, definují indikátory pro evaluaci naplňování cílů a nastíní časový harmonogram úkolů vyplývajících z realizace Koncepce Sport 2025. Předpokládaná doba splnění zadání pracovních skupin jsou tři měsíce. Z výstupů předložených skupinami bude sestaven akční plán vždy v dvouletém cyklu.

Meziresortní skupiny

Meziresortní skupiny budou sestaveny s cílem řešit průřezová témata a meziresortní spolupráci. Po schválení dokumentu se předpokládá zahájení jejich činnosti v září 2016.

Personální posílení MŠMT

Institucionální zajištění, o něž se Koncepce 2025 opírá, bude řešeno z gesce MŠMT či Vlády ČR.

6 Hodnocení koncepce

Předkládaná Koncepce Sport 2025 je střednědobého výhledu a je nutné pravidelně vyhodnocovat její naplňování tak, aby hodnocení navazovalo na plánované víceleté financování a programy od roku 2018 v souladu s předpokladem schválení nového Zákona o podpoře sportu a jeho platností. Kromě komplexního hodnocení, na jehož základě může dojít k aktualizaci koncepce, bude v ročních intervalech (od 2017) Vládě ČR předkládána zpráva o plnění úkolů Koncepce Sport 2025.

7 Zkratky

Zkratka	Plné znění
ANO 2011	Hnutí ANO 2011. Navazuje na sdružení Akce nespokojených občanů 2011.
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČUS	Česká unie sportu
EU	Evropská unie
FTK UPOL	Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci
GAČR	Grantová agentura České republiky
HBSC	Studie Health Behaviour in School-aged Children
HEPA	Evropská síť propagující zdraví podporující fyzické aktivity (Health-Enhancing Physical Activity) spadající pod WHO.
Kč	Koruna česká
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KPMG	Společnost poskytující služby v oblasti auditu, daní, poradenství a práva.
mld.	miliarda
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
RSC	Resortní sportovní centrum
RVP	Rámcový vzdělávací program
SCM	Sportovní centrum mládeže
SK	Sportovní klub
Koncepce Sport 2025	Koncepce podpory sportu 2016-2025 - SPORT 2025
SpS	Sportovní středisko
SŠ	Střední škola
TJ	Tělovýchovná jednota, Tělocvičná jednota
UK FTVS	Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy
VOŠ	Vyšší odborná škola
VSCM	Vrcholové sportovní centrum mládeže
VŠ	Vysoká škola
WHO	World Health Organisation (Světová zdravotnická organizace)
ZŠ	Základní škola
WADA	Světová antidopingová agentura
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu)